

ΓΛΩΣΣΑ 22-10-2025

5. • Συμπληρώστε με το σωστό τύπο της λέξης **οδός** τα κενά στο κείμενο που ακολουθεί:

Έστριψα αριστερά στην **οδό** Σόλωνος και προχώρησα προς την **οδό** Ασκληπιού. Δεν άργησα να χαθώ, γιατί όλες οι **οδοί** έμοιαζαν ίδιες. Άλλωστε και οι πινακίδες που έλεγαν τα ονόματα των **οδών** έλειπαν. Ευτυχώς βρέθηκε ένας περαστικός και μου εξήγησε πως η **οδός** που έψαχνα ήταν η αμέσως επόμενη.

6. • Βάλτε τις λέξεις μπροστά από τους ορισμούς τους:

- αφετηρία** = το σημείο από όπου ξεκινάει σε τακτά διαστήματα ένα μεταφορικό μέσο.
- αστικός** = αυτός που έχει σχέση με την πόλη.
- γραμμή** = το καθορισμένο δρομολόγιο μεταφορικού μέσου.
- σταθμός** = το μέρος όπου σταθμεύει ένα μέσο μαζικής μεταφοράς για να επιβιβάσει ή να αποβιβάσει επιβάτες
- στάση** = το να σταθεί για λίγο ένα όχημα κάπου, χωρίς να βγει ο οδηγός του, για να επιβιβάσει ή να αποβιβάσει κάποιον.
- τέρμα** = η τελευταία στάση που κάνει ένα μεταφορικό μέσο.

- Αναλύστε τις σύνθετες λέξεις που ανήκουν στην οικογένεια της λέξης **οδός**, προσπαθήστε να τις εξηγήσετε και ελέγξτε με τη βοήθεια ενός λεξικού τι καταφέρατε:

λέξη	α' συνθετικό	β' συνθετικό	σημασία
οδόστρωμα	οδός	στρώμα	η στρωμένη με άσφαλτο επιφάνεια του δρόμου, πάνω στην οποία κυκλοφορούν τα οχήματα
έξοδος	εκ (εξ)	οδός	η κίνηση από μέσα προς τα έξω, το να βγει κανείς από έναν κλειστό σε έναν ανοιχτό χώρο / το να βγει κανείς από το σπίτι του για ψυχαγωγία
άνοδος	ανά	οδός	η κίνηση, η μετάβαση από χαμηλότερο σε ψηλότερο μέρος, η κίνηση προς τα πάνω
οδοκαθαριστής	οδός	καθαριστής	αυτός που καθαρίζει τους δρόμους
οδοποιία	οδός	ποιώ	το σύνολο των τεχνικών εργασιών που αφορούν την κατασκευή ή τη συντήρηση των δρόμων.

1. Απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις:

▶ **Πότε και πού κατασκευάστηκε ο πρώτος υπόγειος σιδηρόδρομος στον κόσμο;**

Ο πρώτος υπόγειος σιδηρόδρομος στον κόσμο κατασκευάστηκε το 1863 στο Λονδίνο.

▶ **Πότε έγινε η αρχή για το μετρό της Αθήνας;**

Αν και οι συζητήσεις για την κατασκευή του μετρό στην Αθήνα άρχισαν το 1955, οι εργασίες κατασκευής ξεκίνησαν στις 28 Ιουνίου 1993.

▶ **Πότε ολοκληρώθηκε ένα μεγάλο τμήμα του έργου;**

Ένα μεγάλο τμήμα του έργου ολοκληρώθηκε το 2000, δηλαδή εβδομήντα οκτώ μήνες μετά την έναρξη των εργασιών.

▶ **Πόσες γραμμές υπάρχουν τώρα συνολικά;**

Σήμερα υπάρχουν συνολικά τρεις γραμμές:

- **M1 - ΗΣΑΠ** (ηλεκτρικός σιδηρόδρομος): Πειραιάς - Κηφισιά.
Η γραμμή 1 (παλιά γραμμή του ηλεκτρικού) συνδέει το λιμάνι του Πειραιά με τα βόρεια προάστια.
- **M2:** Άγιος Αντώνιος – Άγιος Δημήτριος (γραμμή μετρό).
Η γραμμή 2 συνδέει τη δυτική με τη νότια Αθήνα.
- **M3:** Μοναστηράκι – Δουκίσσης Πλακεντίας – Αεροδρόμιο (γραμμή μετρό).
Η γραμμή 3 συνδέει το κέντρο με τα βορειοανατολικά προάστια και με το Διεθνές Αεροδρόμιο «Ελευθέριος Βενιζέλος».

▶ **Πόσος χρόνος πέρασε από τότε που πρωτοσυζητήθηκε το έργο μέχρι τα εγκαίνιά του; Συζητήστε στην τάξη γιατί νομίζετε ότι καθυστέρησε τόσο.**

Από τότε που πρωτοσυζητήθηκε η κατασκευή του μετρό στην Αθήνα, δηλαδή από το 1955, μέχρι τα εγκαίνιά του, το 2000, πέρασαν σαράντα πέ-

ντε ολόκληρα χρόνια. Κάποιοι από τους βασικούς λόγους που μπορούν να εξηγήσουν τη μεγάλη καθυστέρηση του έργου είναι οι εξής:

- α) Ο χρόνος που χρειάζεται για το σχεδιασμό και την υλοποίηση ενός τόσο μεγάλου έργου, που είναι πραγματικά πολύς.
- β) Το γεγονός ότι το μετρό της Αθήνας κατασκευάστηκε σε μία ήδη πυκνοκατοικημένη πόλη, με συνέπεια ο σχεδιασμός της κατασκευής να αλλάζει και συχνά οι εργασίες να καθυστερούν ή να διακόπτονται εξαιτίας των προβλημάτων που δημιουργούνταν στους κατοίκους της πόλης.
- γ) Η γνώση και η χρήση της τεχνολογίας που απαιτεί ένα τέτοιο μεγάλο έργο, η οποία ήταν περιορισμένη στην Ελλάδα τις προηγούμενες δεκαετίες.
- δ) Το γεγονός ότι κατά τη διάρκεια των εργασιών βρέθηκαν κάτω από την επιφάνεια της πόλης της Αθήνας σημαντικά αρχαιολογικά ευρήματα. Για την προστασία τους χρειάστηκε πολλές φορές να διακοπούν οι εργασίες.

2. Στο άρθρο υπάρχουν πολλοί αριθμοί γραμμένοι ως ψηφία. Μπορείτε να τους γράψετε με λέξεις (απόλυτα αριθμητικά);

137	∴	εκατόν τριάντα επτά
1863	∴	χίλια οχτακόσια εξήντα τρία
1900	∴	χίλια εννιακόσια
1955	∴	χίλια εννιακόσια πενήντα πέντε
200	∴	διακόσια
28	∴	είκοσι οχτώ

3. Βρείτε τα τακτικά αριθμητικά που αντιστοιχούν στους παρακάτω αριθμούς και γράψτε τα και στα τρία τους γένη:

	ΑΠΟΛΥΤΑ	ΤΑΚΤΙΚΑ	ΠΟΛΛ/ΣΤΙΚΑ	ΑΝΑΛΟΓΙΚΑ
6	έξι	έκτος, έκτη, έκτο	εξαπλός, εξαπλή, εξαπλό	εξαπλάσιος, εξαπλάσια, εξαπλάσιο

7	επτά	έβδομος, έβδομη, έβδομο	επταπλός, επταπλή, επταπλό	επταπλάσιος, επταπλάσια, επταπλάσιο
9	εννιά	ένατος, ένατη, ένατο	εννεαπλός, εννεαπλή, εννεαπλό	εννεαπλάσιος, εννεαπλάσια, εννεαπλάσιο
20	είκοσι	εικοστός, εικοστή, εικοστό	εικοσαπλός, εικοσαπλή, εικοσαπλό	εικοσαπλάσιος, εικοσαπλάσια, εικοσαπλάσιο